

Beskrivelse af kulturmijø

341 - 8 Landsbyen Skamstrup

Beskrivelse	<p>Byen er en langstrakt rækkeby med mange åbne grønninger og med flere tydelige bebyggelseslag. Her har været en mindre, middelalderlig hovedgård, på hvis voldsted vindmøllen senere er opført. Til det ældste bebyggelseslag hører også den middelalderlige sognekirke, der ligger højt nordligt i byen tæt sammen med præstegården (fra 1858) og skolen, der begge har hvidkalkede bygninger. De tilbageværende 6-7 udflyttede gårde (22 gårde i 1682) ligger lidt tilbagetrukket fra bygaden. Nærmest gaden ligger en ret tæt bebyggelse af huse, som også i et vist omfang udfylder pladserne efter de udflyttede gårde. Husene repræsenterer mange byggeperioder, fra ældre gadehuse til "aftægtsvillaer" fra perioden ca. 1910-40. På en af grønningerne sydligt i byen ved gadekæret ligger forsamlingshuset "Heimdal" (ca 1890), mens andelsmejeriet fra 1926 i "Bedre Byggeskik" (med senere tilbygninger) ligger i byens nordøstlige udkant. Vindmøllen på Gerrebjerg udvidedes med en brødfabrik i selve byen. Byen har endvidere en del servicefunktioner, bl. a. har her været 3 købmandsforretninger.</p>
Bærende elementer	<ul style="list-style-type: none"> - de lidt tilbagetrukne gårde med rækken af relativt tætliggende huse foran langs gaden - husrækkens blanding af (tidligere) butikker, boliger og service/håndværk - den sammenhængende helhed omkring kirken med skolebygninger og præstegård - den store købmandsgård over for skolen - de spredte åbne grønninger
Eksist. bevaringstiltag	<p>Præstegårdens hovedbygning med nyere sidebygninger og to lindetræer ved indgangspartiet er fredet efter bygningsfredningsloven</p>
Trusler/sårbarhed	<ul style="list-style-type: none"> - nedrivning, om-, til- og nybyggeri af og ved gårde og huse, der ikke er i harmoni med den eksisterende bebyggelse, samt manglende vedligeholdelse - bebyggelse eller tilplantning af de åbne grønninger - opfyldning af gadekær

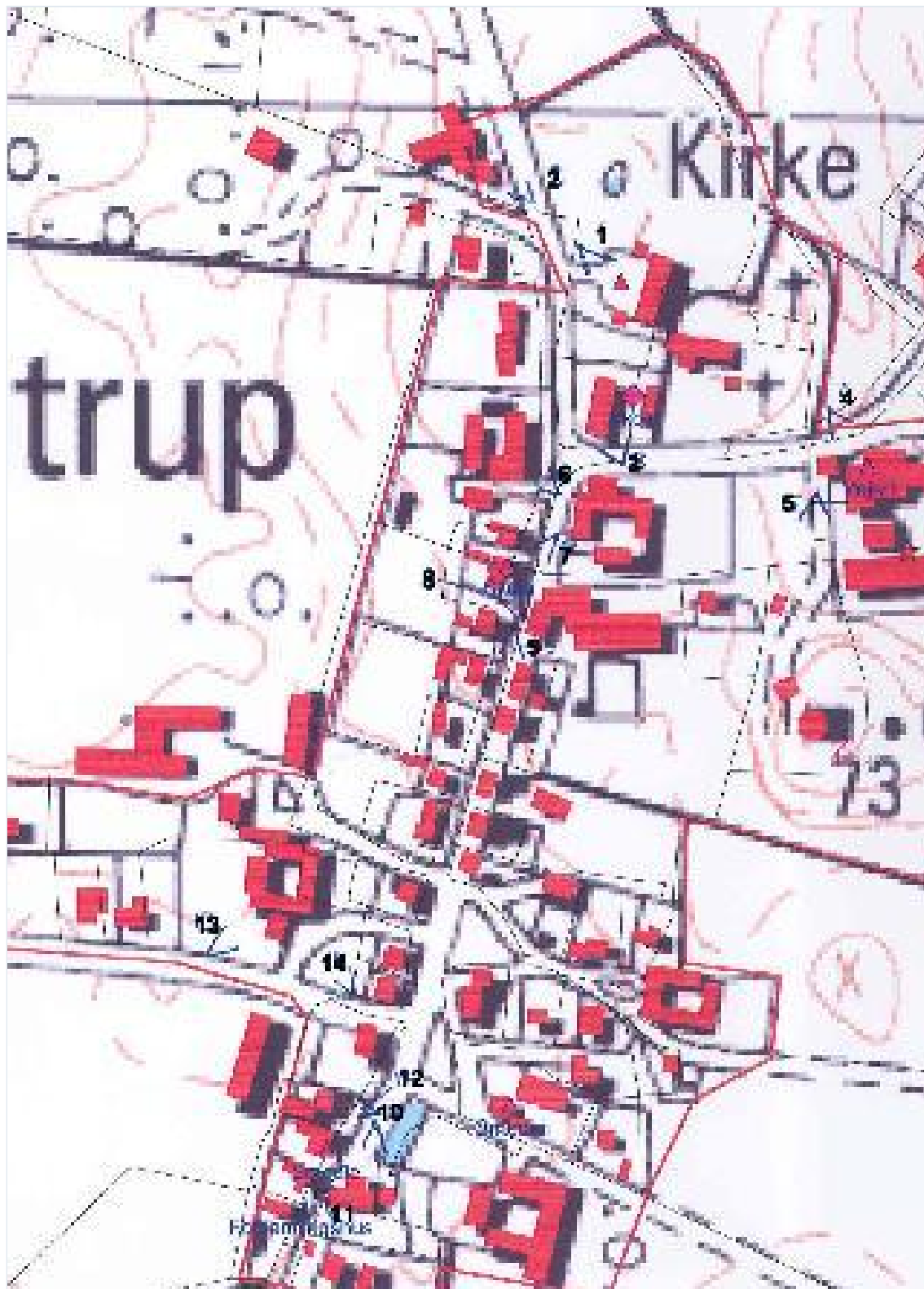

Foto: Kort: De sorte tal på kortet viser numre på fotografierne og hvor fotografierne er taget fra.
[Stort billede](#)

Foto: 1.Præstegården nordligst i landsbyen, fra nordvest
[Stort billede](#)

Foto: 2.Husmandssted yderst mod nord i landsbyen, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 3.Landsbyen tidligere hovedskole ved kirken og præstegården, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 4.Det tidligere andelsmejeri fra 1926 øst for landsbyen, fra nordvest
[Stort billede](#)

Foto: 5. Den smukt restaurerede Skamstrup Mølle på Gerrebjerg øst for landsbyen, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 6. Den store, gamle købmandsgård over for kirken, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 7. Husrækken på vestsiden af landsbygaden, fra nordøst
[Stort billede](#)

Foto: 8. Den tidligere forskole på vestsiden af landsbygaden, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 9. Bebyggelsen på østsiden af landsbygaden med tidligere rejsestald og kro og flere forretninger, fra nord [Stort billede](#)

Foto: 10. Forsamlingshuset "Højmdal" ved gadekæret sydligt i landsbyen, fra nord [Stort billede](#)

Foto: 11. Forsamlingshusets gamle indgangsparti i vestgavlen, fra vest [Stort billede](#)

Foto: 12. Mindre hvidkalket villa over for gadekæret, fra øst [Stort billede](#)

Foto: 13. Den sydligste gård bag husrækken på vestsiden af landsbygaden, fra sydvest
[Stort billede](#)

Foto: 14. Den sydligste gård på vestsiden af landsbygaden, driftsbygningerne, fra sydøst
[Stort billede](#)